

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 2001/112/ES o ovocných šťávách a některých podobných produktech určených k lidské spotřebě

(KOM(2010) 490 v konečném znění)

(2011/C 84/09)

Samostatný zpravodaj: **Pedro NARRO**

Dne 23. září 2010 se Evropský parlament a dne 7. října 2010 Rada, v souladu s čl. 43 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodly konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 2001/112/ES o ovocných šťávách a některých podobných produktech určených k lidské spotřebě

KOM(2010) 490 v konečném znění.

Specializovaná sekce Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí, kterou Výbor pověřil přípravou prací na toto téma, přijala stanovisko dne 15. prosince 2010.

Na 468. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 19. a 20. ledna 2011 (jednání dne 20. ledna 2011), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 159 hlasy pro, 3 hlasy byly proti a 6 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry

1.1 EHSV podporuje iniciativu Evropské komise, jejímž cílem je podruhé upravit směrnici 2001/112 tak, aby byla přizpůsobena obecným zásadám *Codex Alimentarius* pro ovocné šťávy a nektary. Nicméně tento postup přizpůsobení by se neměl výběrově omezit na některé velmi specifické prvky směrnice, ale měl by být použit obecně na všechny body uvedeného unijního předpisu.

1.2 Zákaz přidávání cukru do ovocných šťáv je přiměřené opatření na podporu prevence obezity. Nicméně EHSV nesouhlasí s dodatečnou povinností označovat nektary jako přislazené: toto opatření by mohlo uvádět spotřebitele v omyl, znamenalo by silnou diskriminaci oproti ostatním výrobkům a nenachází se v *Codex Alimentarius*.

1.3 EHSV lituje, že návrh směrnice opomíjí v části věnované povoleným přísadám doplňování mandarínkové šťávy do pomerančové šťávy do výše 10 %. Předpis *Codex Alimentarius*, jemuž se snaží směrnice přizpůsobit, tento postup, běžně používaný v mezinárodním prostředí, povoluje, a proto by měl být do znění směrnice zahrnut.

1.4 Znění druhého odstavce přílohy II by mělo explicitně zmiňovat, že ovoce určené na výrobu ovocných šťáv a dření mohlo být po sklizni upravováno.

1.5 EHSV těší, že rajčata byla zařazena na seznam ovoce používaného pro výrobu ovocné šťávy.

1.6 EHSV těší, že bylo zachováno rozlišení na ovocné šťávy (získané přímo z lisování či extrahované z ovoce) a šťávy z koncentrátů (získané ředěním vodou z koncentrovaných šťáv). Toto rozlišení zaručuje správné informování spotřebitelů. Je důležité toto rozlišení na dva názvy zachovat, v žádném případě nesmějí být zavedeny nuance, jež by mohly výklad těchto dvou definic rozvolnit.

1.7 EHSV kladně hodnotí, že návrh Evropské komise se zabývá možností navrácení aromat šťávám z koncentrátů.

2. Souvislosti a shrnutí návrhu Komise

2.1 Evropská komise navrhuje druhou úpravu směrnice Rady 2001/112/ES o ovocných šťávách a některých podobných produktech určených k lidské spotřebě. Zmíněná směrnice, jež je předmětem úprav, stanovuje technická pravidla upravující složení, pojmenování, výrobní specifikaci a označování těchto výrobků.

2.2 První úprava směrnice 2001/112 byla provedena formou směrnice 2009/106/ES. Tato technická úprava byla provedena s cílem přizpůsobit předpis Unie obecnému předpisu *Codex Alimentarius* pro ovocné šťávy a nektary (STAN 247-2005, který stanoví požadavky na jakost a označování u ovocných šťáv a podobných produktů) a kodexu zásad AIJN (Evropského sdružení producentů ovocných šťáv). Zapracované změny se v zásadě dotkly stanovení minimálních hodnot Brix pro 18 druhů ředěných ovocných šťáv a ředěných ovocných dření a prodejního názvu pro ovocnou šťávu z koncentráту. Nejzazší termín pro její provedení do vnitrostátního práva je 1. ledna 2011.

2.3 Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady KOM(2010) 490, jež je předmětem tohoto stanoviska, je druhou úpravou výrazně technické povahy, která se stejně jako první úprava opírá o zapracování řady ustanovení normy *Codex Alimentarius* ve shodě se zněním kodexu zásad AIJN. Hlavními přínosy tohoto návrhu směrnice jsou:

- Odstranění cukru ze seznamu povolených složek ovocných šťáv. Nektary a zvláštní produkty uvedené v příloze III mohou být přislazovány přidáním cukrů nebo medu. Prodejní název musí obsahovat výraz „přislazeno“ nebo „s přídavkem cukru“ následovaný údajem o maximálním množství přidaného cukru.
- Zjednodušení ustanovení o navrácení chuti a vůně.
- Zařazení rajčat na seznam ovoce používaného pro výrobu ovocné šťávy.

2.4 Návrh směrnice bude přijat řádným legislativním postupem stanoveným ve Smlouvě o fungování Evropské unie. Členské státy budou mít 18 měsíců na provedení směrnice do vnitrostátního práva od jejího přijetí.

3. Připomínky

3.1 Návrh směrnice, jež je předmětem tohoto stanoviska, vychází hlavně z potřeby náležitě přizpůsobit právní předpisy Unie mezinárodní legislativě, konkrétně normě *Codex Alimentarius* pro ovocné šťávy a ovocné dřeně. Proto by se Komise neměla odchýlit v navržených úpravách od některých ustanovení *Codexu Alimentarius*, jež byla přijata na mezinárodní úrovni. Na druhou stranu by bylo vhodné zapracovat nová ustanovení, jež by byla v souladu se zněním *Codexu Alimentarius*.

3.2 Jedna z nejvýznamnějších změn, které přináší návrh směrnice, spočívá v zákazu přidávání cukrů do ovocných šťáv

a povinnosti zahrnout u nektarů informaci o přislazení do prodejního názvu. V rámci evropské strategie pro prevenci obezity je zákaz, který vzešel z Komise, jasně podložen. Nicméně pokud jde o nektary, návrh se odchyluje od ustanovení *Codexu Alimentarius*, chybí precedens u ostatních produktů (osvěžující nápoje), je v rozporu s horizontální právní úpravou označování a jeví se jako nepotřebná vzhledem k tomu, že sama definice nektarů poukazuje na přidávání cukru.

3.3 Návrh Komise opomíjí možnost přidávat mandarínkovou šťávu do pomerančové šťávy, aniž by bylo nutné označovat výrobek jako směs šťáv. Nicméně norma *Codex Alimentarius* (STAN 45-1981) umožňuje tento postup až do objemu 10 %, který je také často využíván na mezinárodním poli hlavními producenty, jako jsou Brazílie či Spojené státy. V souvislosti s globalizací trhů požadavky směrnice 2001/112/ES uvádějí evropské producenty citrusů a jejich družstva do konkurenční nevýhody oproti třetím zemím. EHSV považuje za nezbytné náležitě přizpůsobit evropské označení „pomerančová šťáva“ mezinárodní normě *Codex Alimentarius*, a podporuje tedy zařazení mandarínkové šťávy mezi povolené přísady pomerančové šťávy až do objemu 10 %. Přidávání mandarínkové šťávy do pomerančové šťávy lze odůvodnit botanickou blízkostí obou daných druhů citrusů a jejich podobnými organoleptickými vlastnostmi. Analyticky vzato navíc není kvalitativně rozpoznatelná.

3.4 Definice ovoce v odstavci 1 přílohy II (Definice surovin) musí jasně obsahovat způsoby úpravy po sklizni u ovoce, jež je určeno ke zpracování.

3.5 EHSV podporuje zařazení rajčat na seznam ovoce určeného k výrobě ovocných šťáv a pozitivně hodnotí zachování dvou odlišných prodejních názvů pro ovocné šťávy a šťávy z koncentrátů, čímž je zajištěna správná informovanost spotřebitelů, i možnost navrácení aromat šťávám z koncentrátů.

V Bruselu dne 20. ledna 2011.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON